

«РЭФОРУМ»: БЕЛАРУСЫ ВЫСТУПАЮЦЬ ЗА ТЭРМІНОВЫЯ РЭФОРМЫ ПА НАЙВАЖНЕЙШЫХ ДЛЯ СЯБЕ СФЕРАХ

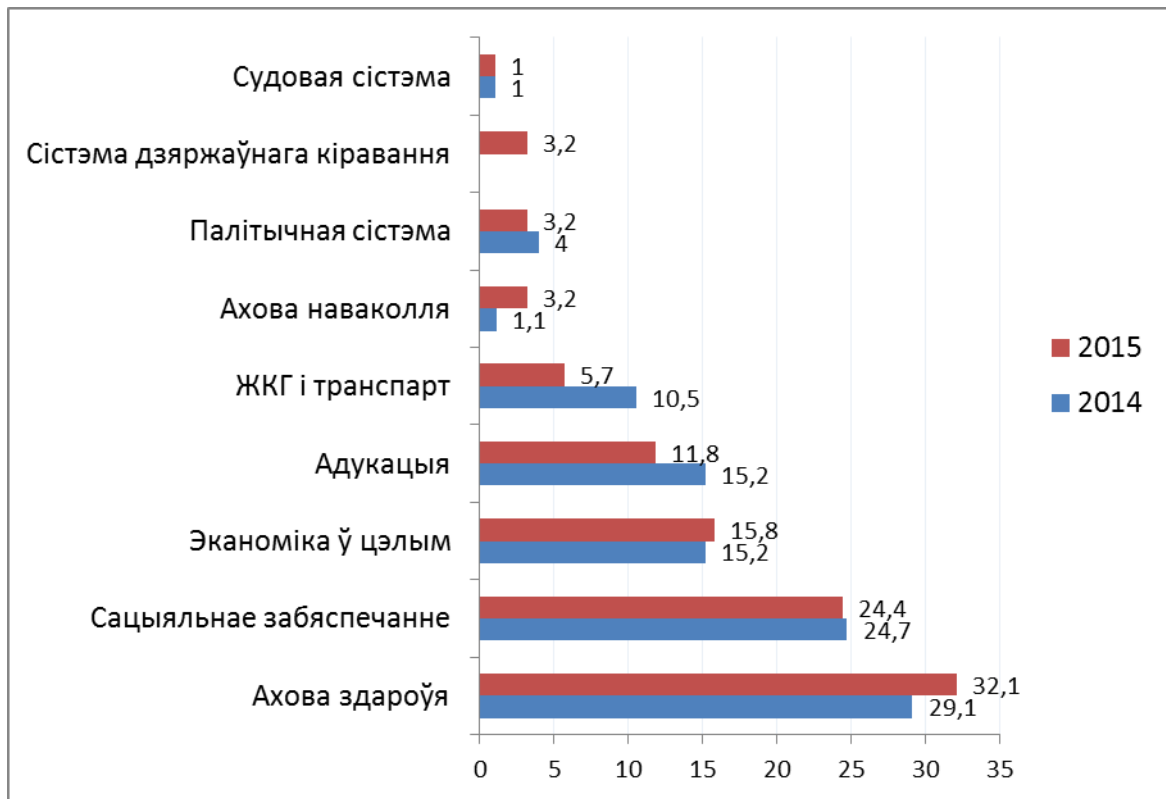
Андрэй Елісееў

Прыярытэты насельніцтва па сферах рэфармавання з мінулага года засталіся ранейшымі, затое больш беларусаў падтрымліваюць правядзенне рэформ без адкладання «на заўтра».

Асабістая зацікаўленасць у рэформах: ахова здароўя і сацыяльнае забеспячэнне перадусім

Прыярытэты беларусаў адносна найбольш важных сфер рэфармавання з пункту гледжання ўласных інтарэсаў з мінулага года не змяніліся. Як і ў 2014 г., пяцёрку самых актуальных сфер грамадскага жыцця для рэфармавання склалі **ахова здароўя, сацыяльнае забеспячэнне, эканоміка ў цэлым, адукацыя, жыллёва-камунальная гаспадарка (ЖКГ) і транспарт**. Пры гэтым у параўнанні з мінулым годам больш беларусаў аддалі прыярытэт ахове здароўя як найважнейшай «для сябе» і «сваёй сям'і» сферы. Затое адукацыя і ЖКГ здалі свае пазіцыі. Прыярытэт рэформам у адной з іншых прапанаваных для выбару сфераў – палітычная сістэма, ахова навакольнага асяроддзя, судовая сістэма, дзяржаўнае кіраванне – выбіраюць 10-11 чалавек з 100.

Дыяграма 1. Доля рэспандэнтаў, якія аддаюць прыярытэт пэўнай сферы грамадскага жыцця з гледжання ўласных інтарэсаў і дабрабыту

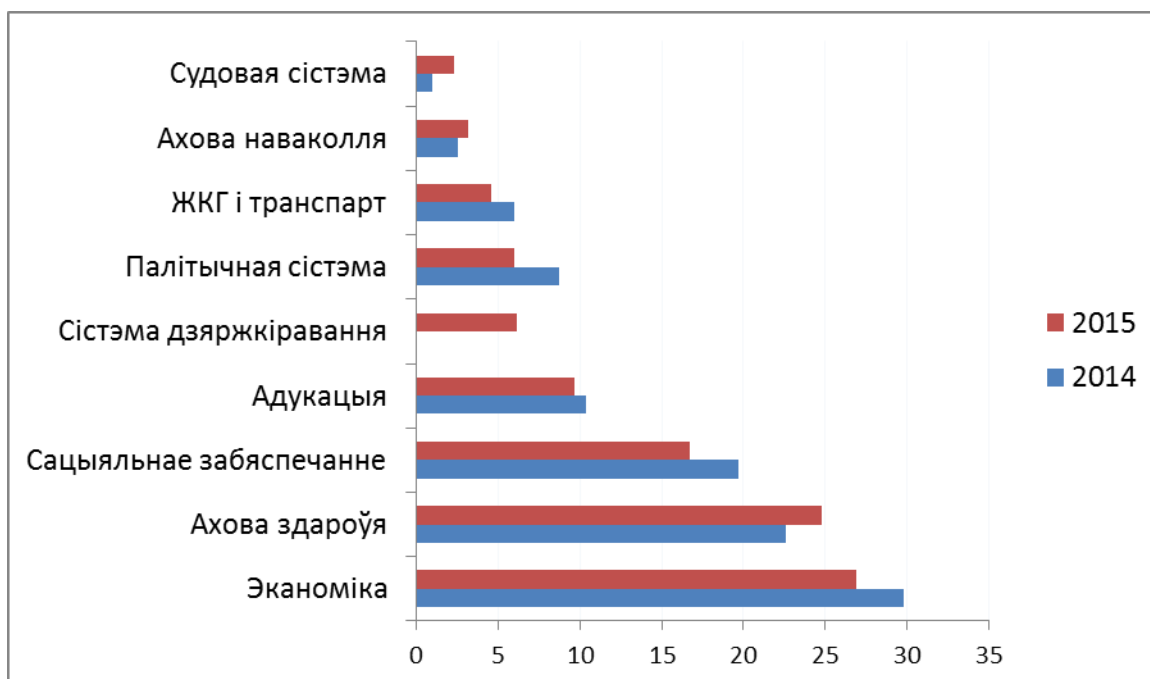

Ахову здароўя часцей за ўсё выбіраюць у якасці самай прыярытэтнай сферы для рэфармавання ўсе пласты насельніцтва незалежна ад роду сваёй дзейнасці, ці то работнікі бюджэтнага сектара, індывідуальныя прадпрыемальнікі, студэнты або пенсіянеры. Пры гэтым кваліфікаваныя спецыялісты, занятыя на дзяржаўнай службе і работнікі бюджэтнага сектара ў 2015 г. сталі часцей указваць эканоміку ў цэлым як найбольш прыярытэтную для рэфармавання сферу. Відаць, на гэта паўплывала пагаршэнне іх эканамічнага дабрабыту за мінулы год.

Якія рэформы патрэбныя краіне: эканоміка выпераджае ахову здароўя

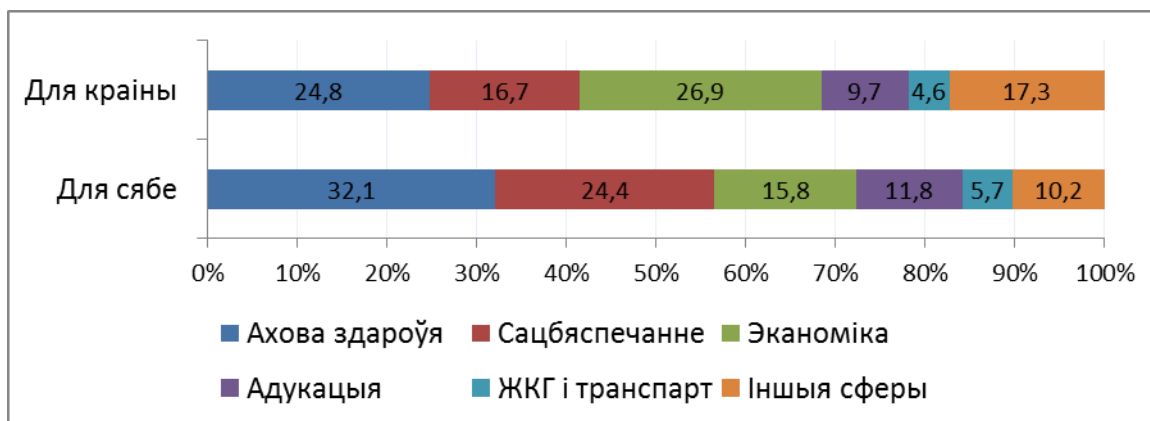
Калі з гледжання асабістых інтарэсаў беларусам важнейшае рэфармаванне аховы здароўя, то для інтарэсаў усёй краіны – эканамічныя рэформы ў цэлым. Пры такой фармулёўцы пытання ахова здароўя застаецца ў якасці асноўнага прыярытэту толькі для пенсіянераў і работнікаў бюджэтнага сектара. Адукацыю як рэформу нумар адзін у інтарэсах краіны часцей за ўсё называюць студэнты і бюджэтнікі. Беларускія мужчыны прыкметна часцей чым жанчыны аддаюць прыярытэт рэфармавання эканоміцы і радзей – ахове здароўя.

Дыяграма 2. Доля рэспандэнтаў, якія аддаюць прыярытэт пэўнай сферы грамадскага жыцця з гледжання інтарэсаў і дабрабыту краіны ў цэлым

Такім чынам, чатыры самыя папулярныя сферы для насельніцтва, ці то «для сябе асабіста» ці «для Беларусі ў цэлым», тыя ж самыя – ахова здароўя, сацыяльнае забяспечанне, эканоміка і адукацыя. Змяняецца толькі іх прыярытэтнасць, калі паглядзець з гледжання асабістай выгады або інтарэсаў усяго грамадства.

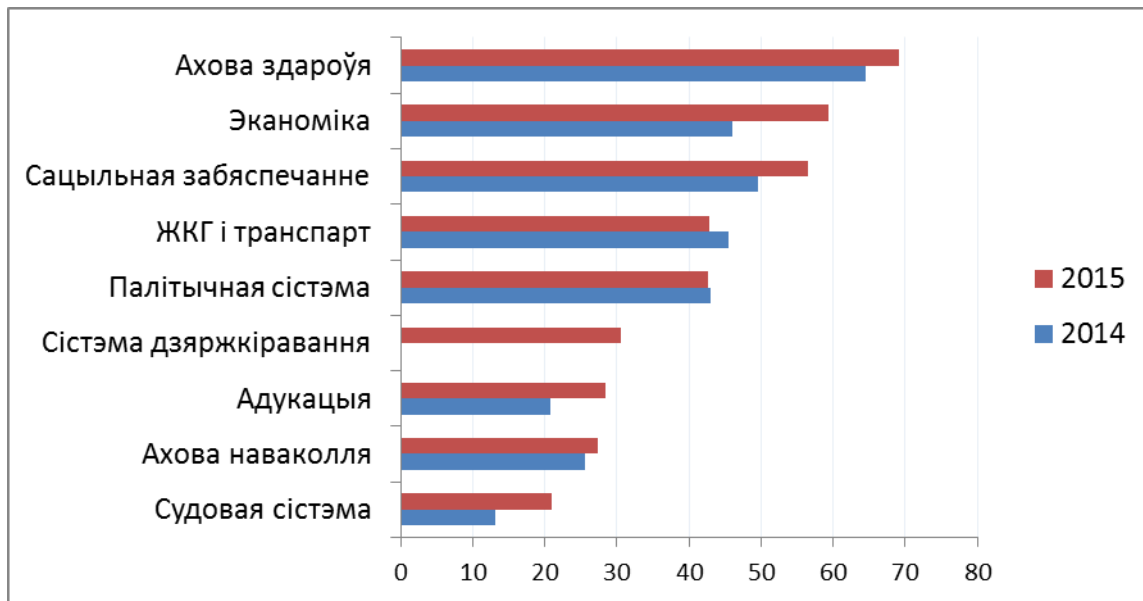
Дыяграма 3. Найбольш прыярытэтныя сферы для рэфармавання з гледжання асабістых інтарэсаў і для дабрабыту краіны ў цэлым у 2015 г.

Беларусы – за тэрміновае рэфармаванне прыярытэтных сфер

Інтарэс насельніцтва ў тэрміновых рэформах (у найбліжэйшыя 1-2 гады) заўважна павялічыўся ў параўнанні з пачаткам 2014 г. Прычым такую тэндэнцыю бачым па большасці сфераў грамадскага жыцця. Што да эканомікі ў цэлым, то ў 2015 г. за неадкладныя рэформы сталі выступаць на 13,4 адсоткавых пункты беларусаў больш, чым летась. Мужчыны часцей за жанчын выступаюць за тэрміновыя рэформы ў эканоміцы і палітычнай сістэме і радзей – у сферах сацыяльнага забяспечання, адукацыі і аховы здароўя.

Дыяграма 4. Доля беларусаў, якія выступаюць за тэрміновыя рэформы (найбліжэйшыя 1-2 гады) у той ці іншай сферы

Падтрымка насельніцтва – важны складнік паспяховай рэалізацыі рэформаў урадам. Дадзеныя нацыянальнага апытання ў рамках праекта «РЭФОРУМ» паказваюць вялікую зацікаўленасць беларусаў у неадкладным рэфармаванні прыярытэтных сфер – эканомікі ў цэлым, сістэмы сацыяльнага забяспечэння, аховы здароўя, ЖКГ і транспарта, сістэмы дзяржаўнага кіравання. Аналіз дадзеных сведчыць, што настроі ў грамадстве спрыяльныя для пачатку правядзення рэформаў.

28-29 мая ў Мінску адбудзецца міжнародная канферэнцыя «Мінск пасля Рыгі: Форум пра рэформы, ці Як Беларусі адаптувацца і развівацца ў новых рэгіянальных кантэкстах?» Арганізатары канферэнцыі – BISS і Пасольства Латвіі ў Беларусі. Удзельнікі канферэнцыі абмяркуюць рэгіянальны эканамічны крызіс і пагрозы для беларускай мадэлі; перспектывы супрацоўніцтва з ЕС і міжнароднымі структурамі, а таксама ЕАЭС і Расіяй; перспектывы развіцця Беларусі ў сувязі з канфліктамі ва Украіне і новымі выклікамі для бяспекі краіны; перспектывы рэформаў у Беларусі, уключаючы прэзентацыю даследавання BISS па рэформах, а таксама вынікі працы экспертных груп праекта «РЭФОРУМ».